

بررسی مؤلفه های الگوی تراژدی ارسطو در روایت مم و زین

واژگان کلیدی

- * مم و زین
- * تراژدی
- * قهرمان
- * هامارتیا
- * کاتارسیس

دکتر جهاد شکری رشید * Jihad.shukri@gmail.com

دانشیار دانشگاه صلاح الدین، اربیل، عراق

چکیده

مم و زین از جمله داستانی است که می توان آن را تراژدی نامید. نظام ارزشی حاکم بر تراژدی مم و زین، نظام ارزش های معنوی است که باعث شکوفایی و رشد احساسات و عواطف می شود و تزکیه روح را به دنبال دارد که در این باره شباهت های بسیاری با ایده های تراژیک و موقعیت تراژیکی دارد. از این رو، این مثنوی از مایه های قوی تراژیک برخوردار است که می تواند با بهترین تراژدی ها هم سنگ باشد. این داستان دارای قهرمانانی است که به سرنوشتی تراژیک دچار می شوند، چنانچه ذهن آدمی را درگیر فلسفه ی مرگ و زندگی می کنند و باعث پالایش روح می شوند. زیرا در اصل، پیام تراژدی خانی، رسیدن قهرمان تراژیک به کاتارسیس و تطهیر و پالایش روح است که در این پژوهش بدان پرداخته خواهد شد. نگارنده در این پژوهش سعی بر آن دارد تا با روش تحلیلی- استنادی نشان دهد که تراژدی مم و زین با مؤلفه های الگویی تراژدی ارسطو از جمله، قهرمان، هامارتیا، تقدیرباوری، بازشناخت، کاتارسیس، دگرگونی همخوانی دارد که از این رو، از زاویه ی الگوی تراژدی ارسطویی قابل بررسی و تحلیل است. نتایج حاصل آمده بیانگر آن است که این داستان در ماهیت خود دربردارنده مضامین تراژیک است که همانندی های بنیادین با انگاره های تراژدی ارسطویی دارد.